

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ

Адреса: Студентски трг 1, 11000 Београд, Република Србија
Тел.: 011 3207400; Факс: 011 2638818; E-mail: kabinet@rect.bg.ac.rs

Београд, 14. октобар 2020. године
06-01 Број: 61214-3442/2-20
ЈЖ

На основу чл. 43 тач. 57 Статута Универзитета у Београду („Гласник Универзитета у Београду“, бр. 201/2018, 207/2019, 213/2020, 214/2020 и 217/20), чл. 18 Пословника Сената Универзитета у Београду („Гласник Универзитета у Београду“ бр. 134/07, 157/10 и 181/14) и Правилника о раду етичких комисија и Одбора за професионалну етику Универзитета у Београду („Гласник Универзитета у Београду“, број 193/2016), на седници одржаној 14.10.2020. године Сенат Универзитета у Београду донео је

АУТЕНТИЧНО ТУМАЧЕЊЕ ОДРЕДБЕ ЧЛАНА 4 СТАВ 2 ПРАВИЛНИКА О РАДУ ЕТИЧКИХ КОМИСИЈА И ОДБОРА ЗА ПРОФЕСИОНАЛНУ ЕТИКУ УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ

Одредбом чл. 4 ст. 2 Правилника о раду етичких комисија и Одбора за професионалну етику гласи: „Члан етичке комисије и Одбора за професионалну етику не може бити позван на одговорност због мишљења или става датог током разматрања предмета и доношења одлуке у поступку осим уколико његовим поступањем нису остварена обележја законом предвиђеног кажњивог дела.“

Ову одредбу треба разумети у смислу да члан етичке комисије (укључујући и етички одбор Универзитета) и Одбора за професионалну етику не може бити одговоран због гласа који је дао приликом одлучивања о предмету поступка нити због мишљења изнетог у образложењу одлуке или приликом разматрања предмета. Сврха ове одредбе је спречавање позивања на одговорност због коришћења права на изражавање слободног уверења, става и мишљења, пошто би такво позивање на одговорност било у супротности са домаћим и међународним прописима који за предмет имају заштиту људских права и основних слобода, због чега је било неопходно да оно буде изричито искључено из механизма који су на располагању субјектима који се позивају на правни оквир Универзитета у Београду или га примењују.

Поред тога, одредба не искључује одговорност члана етичке комисије и Одбора за професионалну етику због повреде Кодекса професионалне етике, већ забрањује да он буде санкционисан само на темељу гласа, мишљења или става које је изнео.

Образложење

На седници Сената универзитета у Београду, одржаној 14.10.2020. године, в.д. Генерални секретар др Владимир Микић и Универзитетски омбудсман проф. др Младен Милошевић поднели су заједничку иницијативу за усвајање аутентичног

тумачења одредбе чл. 4 ст. 2 Правилника о раду етичких комисија и Одбора за професионалну етику универзитета у Београду, у циљу отклањања недоумица и доприношења ширем разумевању важности и циља члана 4 става 2 Правилника, која је једногласно усвојена.

Заједничка иницијатива за потребу доношења аутентичног тумачења уследила је након ступања на снагу допуне Правилника о раду етичких комисија и Одбора за професионалну етику Универзитета у Београду, увођењем става 2 у члан 4 и расправе на првој наредној седници Сената, одржаној 9. септембра 2020. године, поводом тумачења смисла и домаћаја одредбе наведеног става. Расправа је одржана у оквиру тачке дневног реда седнице која је била посвећена Иницијативи за стављање ван снаге Правилника о допуни Правилника о раду етичких комисија и Одбора за професионалну етику Универзитета у Београду од 8. јула 2020. године.

Ова одредба је израз општеприхваћених правних начела, потврђених и релевантним одлукама Европског суда за људска права. Она гарантује слободу уверења, мишљења, гласа и изражавања и њом се онемогућава деликт мишљења, који је неприхватљива категорија у савременој правној држави и који представља директно кршење људских права утврђених Уставом Републике Србије („Службени гласник РС“ бр. 98/06) и потврђеним међународним уговорима о људским правима и основним слободама. Недопустиво је санкционисање чланова академске заједнице због њихових ставова или гласања у комисији или одбору, односно, било којем колегијалном органу. Члан 4 став 2 Правилника гарантује да члан комисије или одбора неће бити санкционисан уколико је једино што му се ставља на терет – глас који је дао или образложење које је изнео (осим ако изношењем тог мишљења није повредио норму казненог права).

Погрешно је тумачење по којем одредба члана 4 став 2 искључује одговорност члана комисије или одбора због поступања супротног нормама Кодекса професионалне етике Универзитета у Београду. Уколико током рада у комисији или одбору, лице повреди Кодекс професионалне етике својом радњом или учини одређено кажњиво дело, његова одговорност не може бити искључена. Циљ ове одредбе није да уведе апсолутни имунитет чланова комисије или одбора, већ да заштити њихово право на слободу уверења и гласа.

Ово аутентично тумачење објавити у Гласнику Универзитета у Београду.

ПРЕДСЕДНИЦА СЕНАТА
РЕКТОРКА

проф. др Иванка Поповић